

سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۱۰ / ۱۸		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۹	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

فلسفه

۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط می باشد؟ (الف) فلسفه‌ی علوم طبیعی مبادی، نقاط اتکاء و روش‌های علوم تجربی را مورد بررسی و تبیین عقلانی قرار می دهد. (ب) علت غایی و صوری از علت‌های بیرونی یک پدیده می باشند. (ج) ارسطو علت غایی را علاوه بر افعال روانی انسان به تمام حرکات اشیاء جهان نیز سرایت می دهد.	۰/۷۵
۲	هر یک از سؤالات سمت راست در کدام یک از علوم سمت چپ مورد بررسی قرار می گیرد؟ (الف) آیا اصل هستی موجودات متغیر است؟ (ب) چرا مجرمان باید مجازات شوند؟ (ج) آیا علیت مربوط به یکی از خصوصیات هستی است یا مربوط به اصل هستی؟ (د) آیا باید همیشه و به صورت مطلق راستگو بود؟ (۱) فلسفه‌ی اولی (۲) فلسفه‌ی علم سیاست (۳) فلسفه‌ی علم اخلاق (۴) فلسفه‌ی علم هنر (۵) فلسفه‌ی علم حقوق	۱
۳	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل نمایید: (الف) اکنون معنای رایج کلمه‌ی «سفسطه» است. (ب) اگر کثرت در کار نبود نمی توانستیم اشیاء را از یکدیگر دهیم و اگر در کار نبود نمی توانستیم میان اشیاء همانندی و مشابهت تشخیص دهیم. (ج) دو رساله‌ی مهم افلاطون در باب شناسایی عبارتند از و (د) علت حکایت کننده از نوع یک پدیده و علت تشکل دهنده‌ی جنس یک پدیده نام دارد.	۱/۷۵
□ به سؤالات ذیل پاسخ کوتاه بدهید:		
۴	دو مورد از مسائل جامعه شناسی، که ریشه در بینش فلسفی جامعه شناسان دارد را بیان نمایید.	۰/۵
۵	علت ترس از مرگ از نظر سقراط چیست؟	۰/۵
۶	مثل را تعریف نمایید.	۰/۵
□ به سؤالات ذیل پاسخ تشریحی و کامل بدهید:		
۷	شعار پروتاگوراس چه بود؟ او علت اعتقاد به این شعار و عقیده را چه می دانست؟	۱
۸	نمی دانم سقراط را با نمی دانم سوفسطائیان مقایسه نمایید.	۱
۹	از نظر افلاطون چرا ادراک حسی نمی تواند ما را به شناخت حقیقی برساند؟	۱
۱۰	نسبی بودن ماده و صورت را با ذکر مثال توضیح دهید.	۱
«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»		

سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۳۰: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۱۰ / ۱۸	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

منطق

۱۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط می باشد؟ الف) ارسطو علم منطق را تدوین نموده و طرز کار خدادادی ذهن را کشف کرده است. ب) وجود ذاتی برای ذات علت جداگانه می خواهد. ج) «تصور» و «تصدیق» اقسام علم و ادراک آدمی می باشد. د) کاملترین نوع تعریف، تعریف به حد تام می باشد. ه) از میان اشکال قیاس اقترانی، نتیجه ی شکل چهارم از همه بدیهی تر و روشن تر است. و) هر استدلال ترکیبی است از حداقل دو قضیه.	۱/۵
۱۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید: الف) یکی از قواعد تعریف این است که همیشه باید از روشن تر باشد. ب) آن مفهوم کلی ذاتی که به بیش از یک ذات اختصاص دارد و مشترک میان چند ذات است در منطق نامیده می شود. ج) هر استدلال با رعایت شرایطی به قضیه ی دیگری منجر می شود که به آن می گویند. د) از میان اشکال قیاس اقترانی، نتیجه ی موجهی کلی فقط از شکل به دست می آید.	۱/۲۵
□ به سؤالات ذیل پاسخ کوتاه بدهید:		
۱۳	تعیین کنید میان هر یک از دو مفهوم کلی ذیل کدام یک از نسبت های چهارگانه (تساوی - تباین - مطلق - من وجه) برقرار است؟ الف) معلم - شاعر ب) میز - چوبی ج) آهو - حیوان	۰/۷۵
۱۴	از میان مفاهیم ذیل برای مثلث یک جنس قریب و یک جنس بعید بیابید: مقدار - سه زاویه - سه ضلعی - شکل - جوهر	۰/۵
۱۵	نوع تعریف زیر را مشخص نمایید. جسم ناطق در تعریف انسان	۰/۵
۱۶	نوع قضیه ی شرطی ذیل را به نحو کامل تعیین کنید: روژه گرفتن برای انسان یا اثر جسمی دارد یا روحی.	۰/۵
«ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم»		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۱۰ / ۱۸		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۹	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات	نمره						
۱۷	جدول ذیل را کامل کنید:	۱/۵						
	<table> <tr> <td>اصل قضیه</td><td>تناقض</td><td>عکس مستوی</td></tr> <tr> <td>هر الف ب است</td><td>.....</td><td>.....</td></tr> </table>	اصل قضیه	تناقض	عکس مستوی	هر الف ب است			
اصل قضیه	تناقض	عکس مستوی						
هر الف ب است								
۱۸	تعیین کنید هر یک از قیاس‌های ذیل شکل چندم است؟ (الف) هر ب الف است. - هیچ ب ج نیست. (ب) بعضی الف ب است. - هیچ ب ج نیست.	۰/۵						
□ به سؤالات ذیل پاسخ تشریحی و کامل بدهید:								
۱۹	استقراء تام را تعریف کنید.	۰/۵						
۲۰	شرایط انتاج شکل دوم و سوم را بنویسید.	۱						
۲۱	اگر منطق علمی است که دانستن آن مانع خطا و اشتباه در فکر و استدلال می‌شود پس این همه اختلاف میان فلاسفه و دانشمندان از کجاست؟	۰/۵						
۲۲	برهان لمی و انی را با یکدیگر مقایسه نمایید.	۱						
۲۳	مغالطه را تعریف نمایید.	۱						
	«موفق باشید»	جمع نمره ۲۰						

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۱۰ / ۱۸
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

فلسفه

۱	الف) ص (ب) غ (ج) ص (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۷۵
۲	الف) ۱ = فلسفه‌ی اولی (ب) ۵ = فلسفه‌ی حقوق (ج) ۱ = فلسفه اولی (د) ۳ = فلسفه اخلاق (هر مورد ۰/۲۵)	۱
۳	الف) مغالطه کاری (ب) تمیز (تشخیص) - وحدت (ج) تنتنوس - جمهوری (د) علت صوری - علت مادی (هر مورد ۰/۲۵)	۱/۷۵
۴	۱) اصالت فرد و اصالت جامعه (۲) انسان و پایگاه طبقاتی (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۵	ترس از مرگ جز این نیست که آدمی خود را دانا پندارد در حالی که دانا نیست. هیچ کس نمی داند مرگ چیست و از این رو نمی تواند ادعا کند که مرگ امری سهمگین است. (۰/۵)	۰/۵
۶	گوهرهای اصیل و جاودانه‌ای (۰/۲۵) که موجودات این جهان همگی بدل آنها محسوب می‌شوند. (۰/۲۵)	۰/۵
۷	انسان معیار همه چیز (۰/۵) چون همگان نمی توانند در هیچ اصل مشترکی به نام «حقیقت» به وحدت نظر برسند، پس حقیقت جنبه‌ی خصوصی و شخصی دارد. (۰/۵)	۱
۸	نمی دانم سوفسطائیان در واقع معنایی جز «نمی توانم بدانم» در برنداشت و فکر آنها به این نقطه ختم می شد که بشر به هیچ معیار ثابتی در شناخت و عمل نمی تواند دسترسی یابد و بشر برای همیشه محکوم به جهل است. (۰/۵) اما نمی دانم سقراط طوفانی است در کاشانه‌ی سوفسطائیان تا آنها را از مستی غرور بیدار کند و از جهل مرکب آزاد سازد و به آنها نشان دهد که به ظن و گمان خود دلخوش کرده اند و از جهالت خود خرسندند. (۰/۵)	۱
۹	زیرا حواس ما هیچ یک از ویژگی‌های معرفت حقیقی را ندارد؛ زیرا از طرفی دائماً در معرض خطا و لغزش اند. (۰/۵) و از سوی دیگر با اموری سروکار دارند که نمی توان ثبات و پایداری را در آنها سراغ گرفت. (۰/۵)	۱
۱۰	چیزی ممکن است در مقایسه با یک چیز ماده و قوه باشد و در مقایسه با چیز دیگر صورت و فعلیت (۰/۵) مثلاً تخم مرغ نسبت به نطفه اولیه صورت است. (۰/۲۵) و نسبت به جوجه ماده است. (۰/۲۵) (ذکر هر مثال صحیح دیگر مورد قبول است.)	۱

منطق

۱۱	الف) ص (ب) غ (ج) ص (د) ص (هـ) غ (و) ص (هر مورد ۰/۲۵)	۱/۵
۱۲	الف) معرف (تعریف) (۰/۲۵) - معرف (۰/۲۵) (ب) جنس (۰/۲۵) (ج) نتیجه (۰/۲۵) (د) اول (۰/۲۵)	۱/۲۵
۱۳	الف) من وجه (۰/۲۵) (ب) من وجه (۰/۲۵) (ج) مطلق (۰/۲۵)	۰/۷۵
« ادامه در صفحه‌ی دوم »		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۱۰ / ۱۸
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۴	جنس قریب = شکل (۰/۲۵) جنس بعید = مقدار (۰/۲۵)	۰/۵
۱۵	حد (۰/۲۵) ناقص (۰/۲۵)	۰/۵
۱۶	منفصل (۰/۲۵) مانعة الرفع (۰/۲۵)	۰/۵
۱۷	تناقض = بعضی (۰/۲۵) الف ب نیست. (۰/۲۵) عکس مستوی = بعضی ب الف است. (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵)	۱/۵
۱۸	الف (شکل سوم (۰/۲۵) ب (شکل اول (۰/۲۵)	۰/۵
۱۹	استدلالی که در آن تمام موارد جزئی را می آزمایند (۰/۲۵) و سپس حکم کلی می کنند (۰/۲۵)	۰/۵
۲۰	الف (شکل دوم = کبرا کلی باشد (۰/۲۵) - دو مقدمه در کیف اختلاف داشته باشند. (۰/۲۵) ب (شکل سوم = صغرا موجب باشد (۰/۲۵) - حداقل یکی از دو مقدمه کلی باشد. (۰/۲۵)	۱
۲۱	استدلال متشکل از دو جنبه‌ی ماده و صورت است. کار منطق نشان دادن شکل و صورت است (۰/۲۵) و آنچه معمولاً زمینه‌ی اشتباه و اختلاف را فراهم می کند، اشکال در ماده و محتوای قیاس است. (۰/۲۵) (به علاوه دانستن منطق به تنهایی کافی نیست، بلکه بکار بستن قواعد آن است که مانع خطا می شود.) (با ذکر هر یک از دو دلیل فوق نمره منظور گردد.)	۰/۵
۲۲	برهان لمی = از علت پی به معلول می برد (۰/۵) برهان اثنی = از معلول پی به علت می برد (۰/۵)	۱
۲۳	مغالطه عبارت است از: استفاده از شکل ظاهری استدلال (۰/۲۵) و مخفی کردن صورت (۰/۲۵) یا ماده غلط آن استدلال (۰/۲۵) به منظور مخدوش کردن ذهن مخاطب (۰/۲۵)	۱
	جمع نمره	۲۰

توجه: بیان پاسخ‌های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می‌باشد.

با تشکر و عرض خسته نباشید. آجرگم عیندا...